

Diskusia k PES

Potenciálne trhy pre ekosystémové služby lesa v ZLR POLONINY

3. Národný workshop
Snina | 17. júna 2025

Ing. Zuzana Sarvašová, PhD.

Hlavné ciele:

- Preskúmať praktické možnosti implementácie PES
- Zamerať sa na spoločný návrh schém PES
- Odhadnúť použiteľnosť, identifikovať prekážky a zdieľať názory

Diskusia

Navrhujeme systém PES

- Ktorá ESL má potenciál na platbu v regióne?

Zvážte:

- Kto a komu by platil?
- Aký model platby a ktoré opatrenia by sa mali uplatňovať?
- Čo sa bude monitorovať a ako?
- S akými prekážkami alebo neistotami by ste sa stretali?

Zachovanie a podpora biodiverzity

Strednodobý cieľ: V ZLR je zlepšené prirodzené druhové zloženie drevín, spĺňa sa požiadavka na objem mŕtveho dreva, zachováva sa podiel prísne chránených území.

Situácia: Lesy v ZLR (NP, UNESCO) poskytujú podmienky pre druhovú rozmanitosť, habitatové a veľmi staré stromy, využívajú sa prirodzené procesy a postupy PBHL.

Výzva: Vytvoriť systém platby za environmentálne úžitky, ktorý odmeňuje obhospodarovateľov lesov za služby v ochrane biodiverzity.

Nápovede:

- Kto z toho má prospech?
- Čo je potrebné zmeniť v hospodárení aby bola dodržaná doplnkovosť?
- Ako je možné overiť dosiahnutie požadovanej zmeny biodiverzity?
- Aké sú kompromisy (napr. menej ťažby dreva vs. Iný príjem)?

Podpora zmierňovania dopadov zmeny klímy

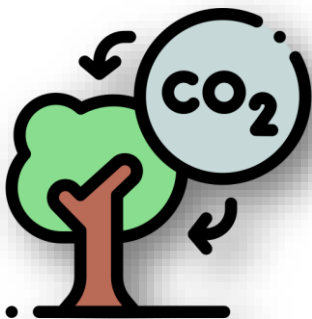
Strednodobý cieľ: Oblasť ZLR sa obhospodaruje v súlade s PBHL, lesy sú priestorom na uskladňovanie aj zachytávanie uhlíka.

Situácia: Zlepšili sa postupy obhospodarovania lesa prispôbením na zmenu klímy, znížil sa príjem z dreva, zvýšil sa podiel územia bez zásahov.

Výzva: Navrhnuť systém PES, ktorý pomôže zapojiť obhospodarovateľov lesov do dobrovoľného trhu s uhlíkom (dôveryhodným a spravodlivým spôsobom).

Nápovede:

- Aký certifikačný systém by bol vhodný?
- Aké sú riziká pre obhospodarovateľov?
- Mohol by pomôcť výskum a spoločná platforma?
- Aká je úloha miestnej samosprávy, certifikačných schém, alebo mimovládnych organizácií ako sprostredkovateľov?

Podpora rekreácie a turizmu v regióne

Strednodobý cieľ: Podmienky pre mäkký cestovný ruch v lesoch sa v ZLR zlepšili.

Situácia: ZLR poskytuje priestor pre sektor cestovného ruchu a rekreáciu (turistika, cyklistika, zber plodov, atď.), prináša ekonomické výhody, ale aj obmedzenia a môže spôsobovať ekologické riziká.

Výzva: Navrhnuť systém platby, ktorý kompenzuje obhospodarovateľom lesov zvýšené náklady v súvislosti s voľným vstupom do lesov a zároveň umožňuje rekreáciu a chráni integritu ekosystému.

Nápovede:

- Kto z toho má prospech? Kto platí?
- Malo by platenie pochádzať od miestnej samosprávy, cestovných kancelárií alebo priamo od návštevníkov?
- Aký druh monitorovania by ste navrhli?
- Ako by ste zabezpečili dlhodobé fungovanie a spravodlivosť systému?

Zhrnutie

- Ktoré z prezentovaných nápadov majú potenciál na uplatnenie v regióne?

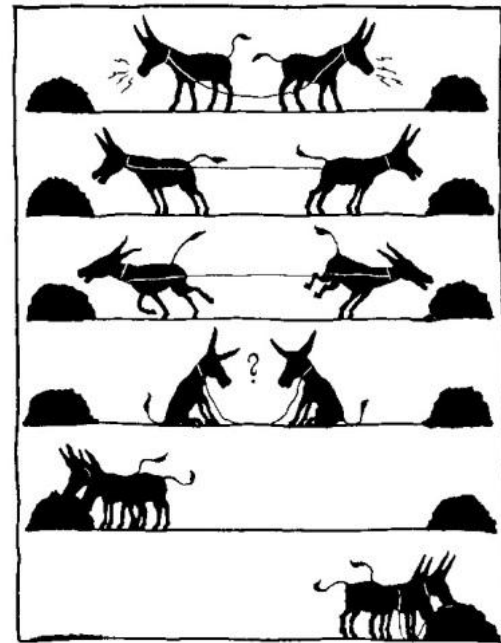
Čo sú silné stránky vášho návrhu PES?

Aké obmedzenia má váš návrh?

Čo by ho mohlo podporiť?

Aké riziká, nedostatky alebo neznáme skutočnosti by ho mohli ovplyvniť?

- Ako by poznatky z projektu ZLR mohli podporiť miestny rámec PES?

Zdravé lesné regióny
Rakúsko, Chorvátsko, Česko,
Nemecko, Slovensko,
Slovinsko

Projektový manažér
Vlastimil Murgáš
vlastimil.murgas@nlcsk.org

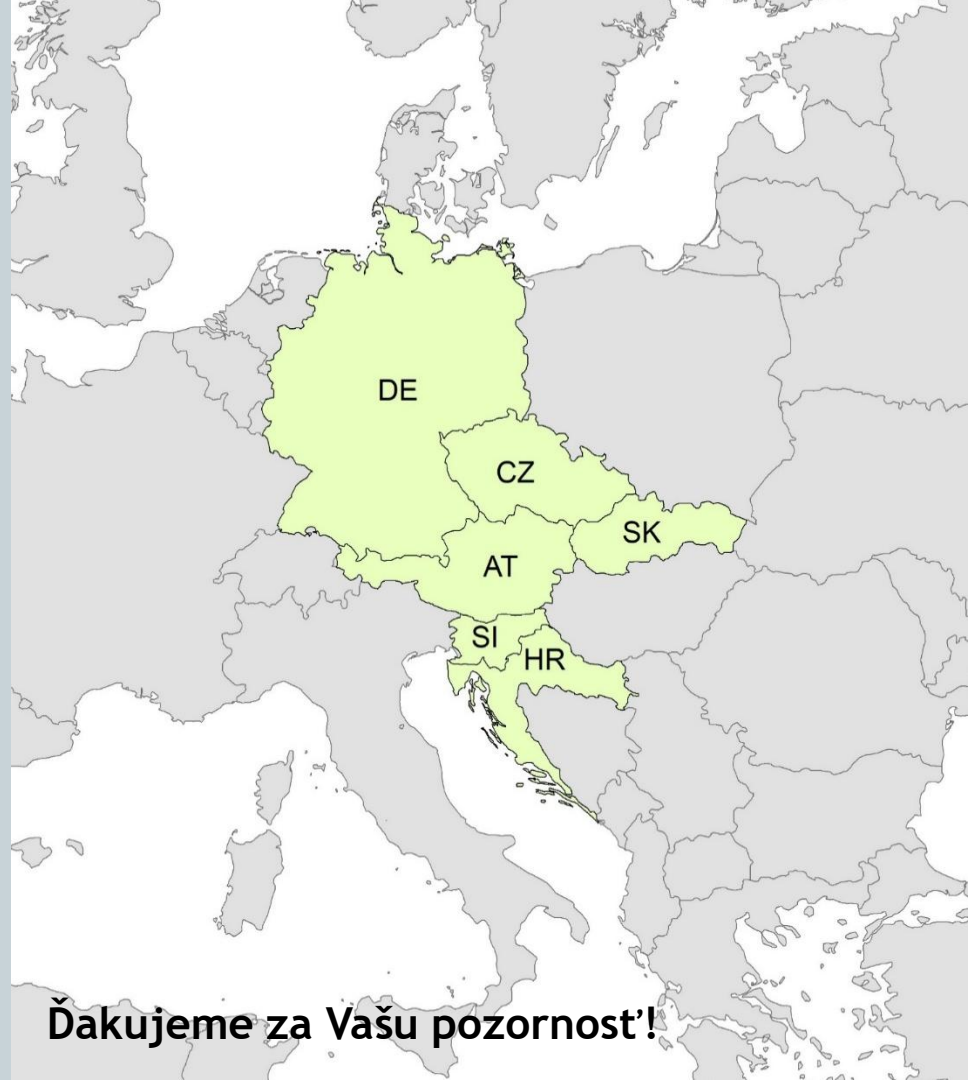
<https://www.interreg-central.eu/projects/healthyforestregions/>

+421 918 512 571

*Tento príspevok vznikol aj vďaka podpore Agentúry na podporu výskumu
a vývoja na základe zmluvy č. APVV-21-0290 FESWEB
a APVV-20-0408 INPARTES*

Ďakujeme za Vašu pozornosť!